Conclusies van de Advocaat-Generaal

K. ROEMER

16 oktober 1963

Vertaald uit het Duits

Daar voor de zaken 23, 24, 28 en 52-63 de mondelinge behandeling praktisch op één enkele rechtszitting plaatsvond, veroorloof ik mij in deze zaken gezamenlijk te concluderen. Hiertegen bestaat te minder bezwaar daar de centrale rechtsvraag van de ontvankelijkheid der beroepen in alle vier gevallen identiek is. Bijkomende vorderingen, welke in de afzonderlijke zaken in verschillende vorm naast de hoofdvordering werden ingesteld, zullen uiteraard afzonderlijk worden behandeld.

Evenals in de zaken 53 en 54-63 ontvingen de eisende ondernemingen van de Hoge Autoriteit een brief van 8 april 1963, waarin het Directoraat-Generaal Staal, Directoraat Markt, in het kader van de liquidatie van het mechanisme voor de schrootverevening alle debet- en creditposten van de ondernemingen krachtens beschikking No. 7-63 in een afrekening samenvatte, met verzoek tevens bepaalde bedragen uiterlijk op 31 mei 1963 aan de Hoge Autoriteit over te maken.

De ondernemingen houden deze afrekeningen op verschillende gronden – welke in de huidige stand van de procedure nog niet aan de orde komen – voor onjuist. Zij hebben te dier zake beroep ingesteld waarmede in hoofdzaak de nietigverklaring van deze afrekeningen wordt beoogd.

De Hoge Autoriteit heeft zich over de gegrondheid der aangevoerde grieven nog niet uitgesproken, doch evenals in de zaken 53 en 54-63 gevorderd, dat de beroepen als niet-ontvankelijk zullen worden afgewezen op grond van het feit dat bedoelde brieven geen beschikkingen zouden zijn.

Het Hof zal zich derhalve ook in de onderhavige zaken voornamelijk bezig moeten houden met de vraag of in de brieven van 8 april 1963 voor beroep vatbare beschikkingen mogen worden gezien.

1. Verzoekers refereren zich ten aanzien van deze vraag aan het oordeel van het Hof. Met name brengen zij geen argumenten naar voren welke op dit punt tot een andere beslissing zouden kunnen leiden dan in de zaken 53 en 54-63.

Ik moge dan ook afzien van een herhaling mijner beschouwingen over deze vraag en U slechts herinneren aan de conclusie waartoe ik in de zaken 53 en 54-63 kwam met betrekking tot de beoordeling van de naar vorm en inhoud — uiteraard afgezien van de cijfers — volkomen identieke brieven: deze zijn niet als voor beroep vatbare beschikkingen te beschouwen, zulks zowel krachtens de in beschikking No. 22-60 verbindend voorgeschreven maatstaven — welke de Hoge Autoriteit tot dusver nog niet heeft gewijzigd — alsook volgens de rechtspraak van het Hof (in het bijzonder in de zaken 42 en 49-59).

2. De aan de verschillende beroepen verbonden neven-vorderingen zijn als volgt te beoordelen:

a) In de zaak 23-63 vordert de verzoekster bovendien de nietigverklaring ener beweerdelijke beschikking van de Hoge Autoriteit, die in een brief van 5 april 1963 vervat zou zijn. Ook deze brief is afkomstig van het Directoraat-Generaal Staal, Directoraat Markt, en bevat zekere verklaringen met betrekking tot de vereveningsafrekening voor schroot (de in aanmerking genomen hoeveelheden, toepassing van het evenredigheidsbeginsel ter vaststelling van de niet-geregistreerde hoeveelheden). De brief is niet door een lid van de Hoge Autoriteit ondertekend en bevat evenmin de aanduiding dat „voor de Hoge Autoriteit" getekend werd.

Bijgevolg moet voor de kwalificatie rechtens hetzelfde gelden als voor de brieven van 8 april 1963. Een voor beroep vatbare beschikking is niet gegeven en het beroep is derhalve niet-ontvankelijk.

b) In de zaak 23-63 wordt bij de uiteenzetting van het geschilpunt op blz. 1 van het verzoekschrift gesteld, dat het beroep tot nietigverklaring zo nodig mede tegen beschikking No. 7-63 is gericht.

In de motivering van het beroep wordt dit punt niet opnieuw behandeld en uitgewerkt en met name wordt niet duidelijk gemaakt

of het de bedoeling is beschikking No. 7-63 aan te vallen dan wel slechts een exceptie van onwettigheid voor te dragen. Daar bedoeld punt tenslotte in de definitieve formulering der petita op blz. 7 van het verzoekschrift – welk dispositief uiteraard alleen verbindend is – niet meer wordt genoemd, mag worden aangenomen dat geenszins een directe bestrijding van beschikking No. 7-63 werd gewild, doch dat hoogstens is gedacht aan een exceptie van onwettigheid. Deze procesbewering behoeft echter – nog afgezien van het feit dat daarop wegens het ontbreken van iedere substantiëring geen acht kan worden geslagen – met betrekking tot de kwalificatie van de brieven van 5 en 8 april 1963, waarvoor alleen de exceptie van onwettigheid van belang zou kunnen zijn, geen verdere behandeling.

c) In de zaak 28-63 vordert verzoekster subsidiair de nietigverklaring van artikel 6 van beschikking No. 7-63. In haar antwoord op de vordering van de Hoge Autoriteit verklaart zij echter uitdrukkelijk er in de huidige stand van het geding de voorkeur aan te geven dat de subsidiaire vordering het lot van de hoofdvordering zal delen. Deze hoofdvordering, gericht tegen de brief van 8 april 1963, is niet ontvankelijk gebleken; hiermede vervalt, naar verzoekster zelf heeft gewild, de noodzaak op de subsidiaire vordering te beslissen.

d) Ten slotte treffen wij in de zaken 23, 24 en 52-63 nog subsidiaire vorderingen aan tot toekenning van schadevergoeding wegens een door de Hoge Autoriteit bij het opleggen van de vereveningsaanslag begane dienstfout. Deze subsidiaire vorderingen werden evenwel in de drie zaken zo geformuleerd dat zij, indien men de door mij voorgestelde oplossing voor het hoofdgeschil volgt, geen behandeling meer behoeven. Zij zijn namelijk ingesteld voor het geval dat de bestreden beschikking van de Hoge Autoriteit wettig wordt geacht (zaken 23 en 24-63) resp. – gelijk het in de zaak 52-63 wordt geformuleerd – de bestreden beschikking niet kan worden vernietigd d.w.z. dat zij in stand moet blijven daar zij rechtmatig moet worden geoordeeld.

Bedoelde voorwaarden kunnen in geen van de drie gevallen worden vervuld, nu de bestreden handeling niet als een beschikking gekwalificeerd en dus ook door het Hof niet op haar wettigheid getoetst kan worden.

3. Wat de beslissing ten aanzien van de kosten betreft, vorderen ook de verzoekers in de onderhavige zaken, dat verweerster krachtens artikel 69, paragraaf 3, van het Reglement voor de procesvoering in de proceskosten zal worden verwezen. De daartoe aangevoerde argumenten stemmen onderling in wezen overeen: klagers wijzen op de redactie der bestreden brieven en met name op de daarin gestelde termijn, alsmede op het feit, dat beschikking No. 7-63 wordt vermeld, in welker artikel 6 eveneens een betalingstermijn is voorzien. Zij wijzen voorts op de redactie van de toelichting op die brieven waarin eveneens van invordering sprake is en waarin bezwaren van de ondernemingen slechts in zoverre worden toegelaten als de Hoge Autoriteit zich met betrekking tot bepaalde vragen nog niet heeft uitgesproken (met name verzoekster in de zaak 52-63 merkt hier op dat zij haar standpunt met betrekking tot de aanslag, welke ook in het onderhavige geding voorwerp van geschil is, herhaaldelijk aan de Hoge Autoriteit — nog voor de ontvangst van de brief van 8 april 1963 — heeft uiteengezet en dat de Hoge Autoriteit haar bij brief van 8 oktober 1962 daarop heeft geantwoord). Voor de kwalificatie van bestuurshandelingen van de Hoge Autoriteit verwijzen verzoeksters naar de rechtspraak van het Hof. Bovendien betoogt verzoekster in de zaak 24-63 dat zij nog in de loop van de beroepstermijn de Hoge Autoriteit om opheldering heeft gevraagd en dat haar daarop werd geantwoord dat de brief van 8 april 1963 geen beschikking is; de Hoge Autoriteit kon evenwel niet garanderen dat het Hof deze opvatting deelt. Verzoekster in de zaak 52-63 beroept zich ten slotte op tegenstrijdige verklaringen door de vertegenwoordigers van de Hoge Autoriteit, afgelegd in de vergaderingen van de liquidateurs van het vereveningsmechanisme, alsmede op de door een Franse vertegenwoordiger in de liquidatiecommissie aan de ondernemingen gegeven raad om tegen de brief van 8 april 1963 beroep in te stellen.

De belangrijkste van deze argumenten komen overeen met die welke in de zaken 53 en 54-63 werden aangevoerd. Bij de beoordeling daarvan heb ik toegegeven, dat de wijze waarop de brieven van 8 april 1963 zijn geformuleerd zeer zeker de indruk kon wekken dat het hier een van overheidswege gegeven bevel betrof en dus een beschikking van de Hoge Autoriteit. Voorts heb ik er de nadruk op gelegd dat alle overige voor de kostenveroordeling nog van belang

zijnde gezichtspunten – klaarblijkelijke miskenning van de in beschikking No. 22-60 neergelegde criteria, eerdere rechterlijke uitspraken in soortgelijke gevallen, uitlatingen van leden en ambtenaren van de Hoge Autoriteit – de door de bestreden brieven gewekte indruk niet in dier voege vermochten te verzwakken, dat het instellen van beroep onredelijk zou moeten worden geacht.

Is deze conclusie reeds voldoende om tot dezelfde kostenveroordeling te komen als in de zaken 53 en 54-63 – en eveneens voor de zaak 23-63, waarin bovendien nog een brief van de Hoge Autoriteit van 5 april 1963 werd bestreden – in enkele van de onderhavige zaken doen zich bovendien nog omstandigheden voor welke verzoekers in hun besluit beroep in te stellen wellicht nog konden versterken. Zulks is het geval in zoverre diensten van de Hoge Autoriteit vroeger reeds vragen betreffende de op te leggen aanslag schriftelijk met verzoekers hebben behandeld, waaruit zou kunnen worden afgeleid dat eventuele bezwaren in de zin van de toelichting op de brieven niet meer geoorloofd waren en de mening van de Hoge Autoriteit derhalve als definitief moest worden beschouwd. Zulks is eveneens het geval voor zover het besluit van verzoekers om beroep in te stellen beïnvloed werd door mededelingen over tegenstrijdige verklaringen van de vertegenwoordigers van de Hoge Autoriteit in de vergaderingen van de liquidatiecommissie.

Ook in de onderhavige zaken kom ik derhalve tot de slotsom dat de houding van de Hoge Autoriteit aanleiding heeft gegeven tot het instellen van beroep en dat zij derhalve de kosten van het geding heeft te dragen.

Ik concludeer tot afwijzing van de beroepen wegens niet-ontvankelijkheid en tot toewijzing van de vordering van verzoeksters betreffende de kostenveroordeling overeenkomstig art. 69, paragraaf 3.